

El vent

Fa poc, ventades molt fortes van colpejar el nostre paisatge i van provocar víctimes mortals i destrosses en cases i ciutats. El vent és un fenomen natural, generalment horitzontal, de masses d'aire. L'instrument per mesurar-ne la direcció i velocitat és l'anemòmetre. El penell n'indica la direcció i l'anemoscopi mesura la velocitat del vent de manera aproximada. L'escala Beaufort classifica la força del vent des de zero (absència de vent) fins a 12 (més de 120 km/h).

Els aerogeneradors serveixen per aprofitar l'anergia eòlica.

Algunes frases fetes en relació amb aquest mot:

Bon vent i barca nova: expressió de comiat a una persona o una cosa que no ens fa res de perdre.

Sap el vent i no sap el torrent: haver sentit parlar d'una cosa però no haver-ne tret l'entrellat.

Vent de boca: paraules vanes.

62

Consultes

Posta en marxa o posada en marxa?

Posada en marxa. Parlem, per exemple, d'un educador especialitzat en l'organització i la *posada en marxa* d'activitats diverses, amb infants i joves. O de la *posada en marxa* d'un aparell. El mot *posta* el reservem per a d'altres significats: la *posta* dels ous. La *posta* del sol. Fer una cosa *a posta*, deliberadament.

Reial Decret o Real Decret?

El company Josep M. Ramon ens explicava que uns dies abans de Reis va passar pel davant d'un carter reial

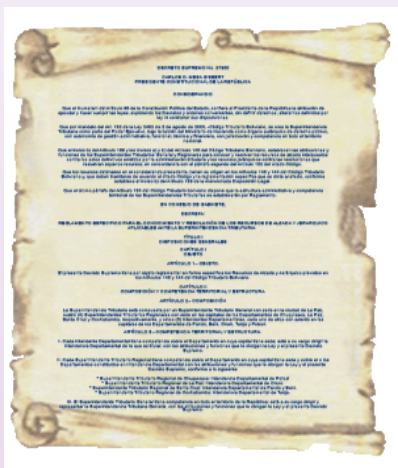
que era anunciat com a carter *reial*.

D'altra banda, constata que molts organismes oficials utilitzen *Real Decret*. (De fet, a l'Ajuntament s'utilitza moltes vegades aquesta expressió).

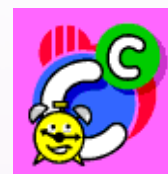
Què fem?

El mot *real* significa alguna cosa que té existència efectiva o que pertany a les coses o als béns, no a les persones: *drets reals*.

En canvi, el mot *reial* és relatiu o pertanyent al rei, a la reina o a la reialesa. Parlem del *poder reial*, de la *família reial* o del *carter reial*, sense dièresi. També parlem del *Reial decret* (la sigla és RD) i escrivim la primera paraula en majúscula i la segona en minúscula, seguint els criteris del *Llibre d'estil*, apartat Aspectes convencionals – majúscules i minúscules.

Coresponsabilitat

En Xavier de Ràdio Mollet ens consultava com calia escriure aquesta paraula. El prefix *co-*, si s'uneix a un mot començat amb *r-* per formar un derivat, no duplica aquesta consonant: *coreferència, coregnat, coreligionari, corutina, coresponsabilitat*. D'aquesta manera se segueix la norma general de formació de paraules que no dupliquen la *r* quan el segon element comença amb aquesta consonant: *antireumàtic, contrarevolució, preromà, vicerector, grecoromà*.

Es manté la *-rr-* en els mots que en llatí la duïen. Per exemple: *correlació, correspondència, correspondre, corregir*.

L'endevinalla

Al número anterior preguntàvem què vol dir el *dia del gos*. La solució era la núm. 1: l'endemà de Festa Major.

L'encertant va ser en Xenxu, de Patrimoni.

Què vol dir *guimbarro*?

1. Gran timba de cartes.
2. Massa de matèries fecals evacuades de forma dura.
3. Gosset alegre, que saltironeja sempre.
4. Tros gros de pa, generalment el crostó.

El premi per a la persona que l'encerti és un llibre.

Webs

<http://cit.iec.cat/dca> Diccionari de les ciències ambientals de l'IEC que conté més de 6.600 termes amb definició, informació enciclopèdica i equivalències en anglès, francès i espanyol. A més, inclou lleis i normatives; institucions jurídiques vigents i pertinents per a l'àmbit català, estatal i europeu, i també noms propis de localitats o d'instal·lacions en què s'ha esdevingut un accident amb conseqüències ambientals.

<http://www.gencat.cat/justicia/lexcat> El Departament de Justícia ha publicat en català la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal. El text es pot consultar en línia a través de Lexcat, que recull les lleis més importants de l'Estat, en català i en versió consolidada i actualitzada.